

Un vitraller de l'Urgell busca finançament per crear i difondre vitralls dedicats als presos polítics

El projecte es desenvolupa juntament amb artistes de tot Europa i ho fa amb l'objectiu d'internacionalitzar la situació a Catalunya d'ençà l'1-O

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=XoEPv0QCmNw>

Un vitraller de Sant Martí de Maldà (Urgell), Gerard Balcells, ha iniciat una campanya a través de la plataforma Verkami (<https://www.youtube.com/watch?v=XoEPv0QCmNw>) per poder finançar l'elaboració i exposició de vitralls inspirats en la situació política catalana, especialment respecte als polítics independentistes, tant els que estan empresonats com els que estan a l'exili.

Després de presentar el projecte al maig a Suïssa i Catalunya, Balcells ja ha començat a treballar en la fabricació dels vitralls amb la col·laboració d'una vitrallera francesa, Émilie Castanier. La previsió és fer-ne una dotzena i contindran les figures d'Oriol Junqueras, Carles Puigdemont, Josep Lluís Trapero o Inés Arrimadas, entre d'altres. L'objectiu de Balcells és "internacionalitzar" el moment que viu Catalunya d'ençà l'1-O i per això a banda de fer una exposició, els vitralls s'enviaran a institucions com la UNESCO o Amnistia Internacional.

Tot i que històricament al temàtica dels vitralls ha estat vinculada a la religió, mites o llegendes, Gerard Balcells ha volgut recuperar el plantejament del vitrall com un element que serveix per explicar coses. En un sentit molt tradicional però, al mateix temps, en una versió contemporània, canviant la religió per la política. L'objectiu és "agafar el llenguatge del vitrall religiós, per explicar gràficament aquesta part de la nostra història recent", indica.

El vitraller de Sant Martí de Maldà que crea vitralls dels presos polítics Foto: ACN

El projecte compta de tres fases; la creació dels vitralls, l'exposició i la donació. Des del passat mes de setembre que ja es treballa en la creació dels vitralls a Sant Martí de Maldà i la previsió es que s'acabin de fer al llarg del 2019. Quan estiguin enllestit s'exposaran per fer difusió de la situació dels polítics independentistes a la presó o a l'exili. De fet, inicialment, el projecte s'anomenava Vitralls per la República, nom que ha mutat a Vitralls per la Democràcia, per tal de denunciar la situació judicial i política actual a Catalunya.

Pel que fa a la donació a diverses institucions com pot ser la Unesco, Balcells explica que parteix d'un supòsit essencial: els vitralls tenen la capacitat de resistir el pas del temps fins a 1.000 anys: "quan et fan acte de donació d'una obra d'art amb aquesta capacitat, no pots simular que no la veus, no al pots llençar, l'has de guardar ja que és delicada i cal protegir-la". Això és el que busca, que les institucions mirin el vitrall i es preguntin perquè hi ha "gent innocent a la presó per les seves idees polítiques, perquè hi ha repressió, corrupció, o perquè no existeix la separació de poders a Espanya".

Encara no està clar qui seran els receptors definitius dels vitralls però a banda de la Unesoco, Balcells pensa en Amnistia Internacional, el Tribunal Europeu de Drets Humans, la Fundació Carter, The Elders, la Defensora del Poble Europeu o Human Rights Watch. Però no preveu donar-ne només a institucions que en certa manera es poden posicionar a favor o defensar la situació de l'independentisme català sinó que també pensa en donar-ne per exemple a llocs com el Monestir de Sixena, "perquè l'haig de rebutjar".

El vitraller de Sant Martí de Maldà que crea vitralls dels presos polítics Foto: ACN

Projecte d'abast europeu

Balcells treballa en aquest projecte juntament amb altres vitrallers europeus: Michel Pradeilles de França, els professors i alumnes de l'École Suisse de Virail de Suïssa i Lisa di Campi d'Holanda, que estan treballant en l'execució dels vitralls de forma desinteressada. Les aportacions a través del Verkami han de servir per a cobrir les despeses materials i de l'exposició.

Està previst fer 12 vitralls, un per a cadascun dels personatges: Oriol Junqueras, Carles Puigdemont, Josep Lluís Trapero, Inés Arrimadas, Marta Rovira, Anna Gabriel, Jordi Cuixart i Jordi Sánchez, Felip VI, Mariano Rajoy i Enric Millo. Si se supera l'objectiu de finançament està previst dedicar vitralls a altres personatges de l'escena política relacionada amb el referèndum de l'1-O com ara Miquel Iceta, Soraya Sáez de Santamaría, Jorge Fernández Díaz, Cristóbal Montoro, Pablo Llarena, l'elefant de Botswana o l'urna del referèndum.

L'exposició requerirà unes instal·lacions determinades com estructures metàl·liques, focus, equip de so o projector, que permetin el públic accedir als vitralls amb el mateix efecte que fan dins una església per tal que l'espectador pugui "sentir, més que no pas veure" i poder fer "una immersió visual però també auditiva i, en definitiva, sensorial".

El vitraller de Sant Martí de Maldà que crea vitralls dels presos polítics Foto: ACN

Tècnica mil·lenària

Gerard Balcells explica que la tècnica d'elaboració dels vitralls és molt similar a la manera com es feien fa 1.000 anys, això sí, ara compta amb l'ajuda de complements tecnològics com la informàtica que li ha permès fer els dissenys. A partir del dibuix, que és el que la gent ha pogut veure fins ara, es passa a una mida que s'ha considerat suficient per dotar el vitrall de suficient entitat. Fan 77,5 centímetres (la meitat de 155) per 201 centímetres. Després es comencen a tallar els cartrons, els vidres i aquests s'emplanten i es massillen. "És una feina metòdica amb un procés lent però que després dona com a resultat una peça que pot aguantar tota la història".

El rostre del personatge a qui va dedicat el vitrall és només una quarta part de la composició: per damunt hi ha l'Estat, en forma de monstre. La part baixa representa un jardí utòpic, és a dir, la república. Tots els dissenys van acompanyats d'un text explicatiu de cada personatge. El de l'Oriol Junqueras és un dels que ja està en fase d'elaboració, conté un pla mig del polític, envoltat de les reixes de la presó, i va emmanillat. Està envoltat d'una aureola il·lustrada amb la bandera de la comunitat europea i porta a sobre el sagrat cor de Jesús.